

UCHWAŁA NR XIII/168/2004

Rady Gminy Olawa
z dnia **28 stycznia 2004 r.**

w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na 2004 rok.

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. Nr 142, poz. 1591 z 2001 r. ze zmianami) i art.4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 23, ze zmianami)

Rada Gminy Olawa
postanawia:

§ 1

uchwalać Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2004 rok następującej treści:

**Gminny Program
Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych na 2004 r.**

WPROWADZENIE

Coraz więcej osób dostrzega, że „walka z alkoholizmem” przestała być użytecznym hasłem organizującym działania związane z zapobieganiem i naprawianiem szkód powodowanych przez picie alkoholu. Potrzebna jest bardziej zróżnicowana mapa, przy pomocy której można by lepiej rozpoznać różnorodność tych szkód i przygotować odpowiednie metody postępowania. Na świecie i w naszym kraju, zagadnienia te określane są przy pomocy terminu „problemy alkoholowe”, a próby radzenia sobie z nimi nazywa się „rozwiązywaniem problemów alkoholowych”. W specyfice polskiej wykształcił się polski model rozwiązywania problemów alkoholowych i zapobiegania im. Ten model można ująć w trzech wymiarach:

- a) merytorycznym (czyli określone cele, kierunki działań, metody dostosowane do tych celów),
- b) organizacyjno-prawnym,
- c) ludzkim – poprzez nadanie treści w dwóch poprzednich wymiarach.

Polskie problemy alkoholowe można ująć w pięciu obszarach:

- szkody u tych, którzy piją,
- szkody u tych, którzy żyją w rodzinach alkoholowych,

- szkody powodowane przez nietrzeźwość, związane ze złamaniem prawa i porządku publicznego,
- szkody w środowisku pracy,
- łamanie prawa przez tych, którzy zarabiają na alkoholu.

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą biopsychospołeczną. Wieloletnie spożywanie alkoholu powoduje pojawienie się następujących objawów choroby:

- silna potrzeba picia, której towarzyszy uczucie podobne do głodu,
- utrata kontroli nad piciem,
- koncentracja życia wokół picia i podporządkowanie temu obowiązków i relacji z bliskimi,
- zmiana tolerancji na alkohol- podwyższenie lub obniżenie tolerancji,
- zaburzenie pamięci i świadomości,
- objawy abstynencyjne – przykre objawy, które pojawiają się po odstawieniu alkoholu,
- nawroty picia po próbach utrzymania okresowej abstynencji.

Podłożem programów terapeutycznych jest koncepcja wyjaśnienia psychologicznych mechanizmów uzależnienia od alkoholu, są to:

- sfera emocji – mechanizm nałogowego regulowania uczuć,
- sfera poznawcza – mechanizm iluzji i zaprzeczeń,
- sfera osobowości – mechanizm rozdwarzania i rozpraszania.

Sprawiają one, że uczucia osoby uzależnionej od alkoholu w coraz mniejszym stopniu zależą od realnej rzeczywistości, a zaczynają być chemicznie regulowane przez spożywany alkohol.

Uzależniony traci możliwość dokonania adekwatnej samooceny oraz kontrolę nad swoim życiem. Terapia uzależnienia od alkoholu odbywa się w ambulatoryjnych i stacjonarnych zakładach leczenia odwykowego.

Ze względu na fakt, że zasięg problemów alkoholowych jest rozległy, realne rezultaty mogą przynieść działania kompleksowe. Nowoczesne podejście do problematyki alkoholowej zakłada potrzebę zaangażowania się w działania profilaktyczne i naprawcze szerokiego kręgu instytucji, zarówno o charakterze administracyjnym, jak i placówek służby zdrowia, a także organizacji pozarządowych wyspecjalizowanych w świadczenie usług określonego rodzaju.

Najbardziej skutecznym sposobem radzenia sobie z problemami alkoholowymi są różnorodne działania podejmowane na szczeblu lokalnym przez osoby profesjonalnie przygotowane. Zgodnie z Ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. jednostki samorządu terytorialnego realizują działania z wyżej wymienionego zakresu jako zadania własne gminy w ramach uchwalonego corocznie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Program ten stanowi katalog zadań, obejmujących nie tylko pomoc i rehabilitację osób uzależnionych i ich rodzin, ale również profilaktykę ukierunkowaną na dzieci i młodzież (jako grupy szczególnie narażone).

Działania profilaktyczne kierowane zwłaszcza do uczniów szkół w ramach Gminnego Programu nie zawężają się jedynie do problemu używania alkoholu ale również innych substancji psychoaktywnych takich jak: nikotyna czy narkotyki. Przedmiotem profilaktyki jest także:

- przemoc i agresja zwłaszcza między rówieśnikami,
- zachowania seksualne w problemowym kontekście,
- przestępczość nieletnich,
- bierność i poczucie bezużyteczności (związane z późniejszym bezrobociem),
- negatywne interakcje z mediami elektronicznymi (telewizja, komputer, internet),
- psychomanipulacja ze strony sekt.

1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Ze względu na długofalowy charakter oddziaływania na osoby uzależnione i członków ich rodzin Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2004 r. jest kontynuacją zadań realizowanych już na terenie gminy Oława w ramach programu w poprzednich latach.

Podstawowymi celami realizowanych przedsięwzięć w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są: zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, zmniejszenie rozmiarów tych, które aktualnie już występują wśród lokalnej społeczności gminy Oława, ulepszenie sposobów ich rozwiązywania oraz zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami. Obok nadrzędnych założeń podejmowane działania mają na celu również:

- zmniejszenie indywidualnych zagrożeń wynikających z picia alkoholu,
- zwiększenie stabilności, bezpieczeństwa środowiska rodzinnego,
- inicjowanie i wspieranie działań mających na celu zmianę świadomości społecznej, zachowań i obyczaju w zakresie spożywania napojów alkoholowych,
- działalność wychowawczą i informacyjną.

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2004 uwzględnia w swoich założeniach także problemy wynikające z przeprowadzonej w maju 2003 roku na terenie Gminy Oława ankiety. Pokazuje ona, że w gminie Oława ma miejsce wiele problemów związanych z alkoholem, obejmujących młodzież i dorosłych.

Do problemów, o których mowa należy zaliczyć :

- samozniszczenie osób uzależnionych od alkoholu,

- szkody zdrowotne występujące u osób dorosłych, młodzieży nadużywającej alkoholu,
- przemoc domową w rodzinie z tym problemem,
- dezorganizację środowiska pracy,
- przestępstwa i wykroczenia popełnione przez osoby nietrzeźwe,
- łamanie prawa związane z handlem napojami alkoholowymi.

Na podstawie ankiety oszacowano skalę problemów alkoholowych w Gminie Oława. Liczba osób uzależnionych od alkoholu mieści się w przedziale liczbowym od 250-300 osób, liczba dorosłych żyjących w rodzinach alkoholowych klasuje się w skali od 500-600 osób, liczba osób pijących szkodliwie, ale nie uzależnionych pomiędzy 600 a 900 osób, natomiast ofiar przemocy domowej w rodzinach z problemami alkoholowymi to około 700 osób (dzieci i dorosłych). Jak widać liczby mówią same za siebie. Szczególnie dzieci ponoszą ogromne straty we wszystkich aspektach rozwoju. Dzieci są słabsze fizycznie, częściej chorują, rozwijają się w nich określone zaburzenia emocjonalne. Dlatego profilaktyką należy objąć w szczególności dzieci i młodzież, ponieważ ten problem dotyczy zwłaszcza ich. O wiele prościej jest zapobiegać niż likwidować skutki nadużycia alkoholu.

Zwłaszcza zważywszy na fakt, że zasięg problemów alkoholowych jest rozległy, realne rezultaty mogą przynieść działania kompleksowe.

2. ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Gminny Program na 2004 r. obejmuje podstawowe zadania gminy określone w art. 4 ust. 1 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i zapobieganiu alkoholizmowi tj. W projekcie budżetu na 2004 rok zaplanowano uzyskanie z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych dochody w kwocie 129.260 zł. Kwota ta w całości przeznaczona będzie na realizację zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osób uzależnionych od alkoholu..

• Realizacja tego zadania odbędzie się poprzez:

1. Usprawnienie pracy Gminnego Punktu Konsultacyjnego, którego najistotniejszą rolą jest prawidłowe motywowanie osób uzależnionych, do leczenia.

Aby zrealizować główne zadania Punktu Konsultacyjnego jakimi są:

- nawiązanie życzliwego, nie oceniającego kontaktu z klientami,

- informowanie o możliwości podjęcia leczenia,
- motywowanie do leczenia,
- udzielanie wsparcia przed i po zakończonym leczeniu,
- rozpoznanie w trakcie rozmowy zjawiska przemocy domowej i udzielanie stosownego wsparcia, informacji o możliwościach jej powstrzymania, czy też podejmowanie w takich sytuacjach interwencji,

organizowane będą szkolenia Pełnomocnika Wójta, członków Gminnej Komisji i nadzór superwizyjny nad pracą wymienionych osób w Punkcie Konsultacyjnym. Osoby te winny posiadać wiedzę i umiejętności udzielania pomocy ludziom z różnymi problemami.

Koszt realizacji – 8.000 zł.

2. Zatrudnienie na umowę zlecenia wykwalifikowanego terapeuty, dwa razy w miesiącu po dwie godziny.

Koszt realizacji – 2.400 zł.

3. Zakończenie remontu pomieszczenia gminnego Punktu Konsultacyjnego i stworzenie takich warunków lokalnych, które gwarantowałyby dyskrecję zgłaszających się do niego osobom.

Koszt realizacji – 15.820 zł.

4. Zakup literatury edukacyjnej dla członków Komisji i klientów.

Koszt realizacji – 800 zł

5. Finansowanie bieżącej działalności Punktu Konsultacyjnego (materiały biurowe, środki czystości, artykuły spożywcze).

Koszt realizacji-1.800 zł.

- II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.**

- Realizacja tego zadania odbywa się poprzez :

1. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

Zadaniem Gminnej Komisji jest zatem:

- przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu,
- wezwanie na rozmowę,
- skierowanie na badania przez biegłego w celu wydania opinii o uzależnieniu,
- przeprowadzanie wywiadu środowiskowego,
- przygotowanie dokumentacji do złożenia wniosku do Sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego,

Koszt realizacji -5.000 zł.

2. Praca informacyjna dotycząca form i możliwości rozwiązywania problemu współuzależnienia.

**Koszt realizacji:
w ramach kosztów
działalności Gminnego
Punktu Konsultacyjnego**

3. Udzielanie pomocy psychologicznej i socjoterapeutycznej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.

**Koszt realizacji:
w ramach kosztów
realizacji programów
profilaktycznych w
Szkołach.**

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych.

- Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

1. Współpracę ze Szkołami i włączenie niektórych działań Szkolnego programu profilaktycznego opracowywanego od 2003 r. przez Szkoły na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu do działań Gminnego Programu.
2. Kontynuacja realizacji na terenie Szkół, Bibliotek i Świetlic Wiejskich, autorskich programów profilaktycznych wytypowanych przez członków Gminnej Komisji spośród złożonych ofert.

Koszt realizacji - 36.000 zł.

3. Organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych dla młodzieży.

Koszt realizacji – 3.600 zł.

4. Wspieranie działań organizacyjnych, zmierzających do formalnego utworzenia świetlicy socjoterapeutycznej w Zespole Szkół w Bystrzycy. Finansowanie realizacji programów profilaktycznych w istniejącej świetlicy środowiskowej.

Koszt realizacji – 8.000 zł.

5. Realizacja w Szkołach profesjonalnie przygotowanych programów profilaktycznych takich np. jak „Program siedmiu kroków”.

Koszt realizacji – 2.000 zł.

6. Współudział w ogólnopolskich akcjach organizowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
7. Zorganizowanie gminnego forum z udziałem przedstawicieli młodzieży, rodziców, nauczycieli i innych organizacji i jednostek pracujących z młodzieżą, na temat niebezpieczeństwa, uzależnienia od alkoholu i narkotyków wśród młodzieży oraz możliwości uzyskania pomocy terapeutycznej.

Koszt realizacji – 1.000 zł.

8. Szkolenie i przygotowanie realizatorów programów profilaktycznych oraz nadzór superwizyjny.

Koszt realizacji – 4.000 zł.

9. Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych integrujących działalność profilaktyczną z aktywnością sportową i wypoczynkiem dzieci z grup ryzyka.

Koszt realizacji – 10.000 zł.

10. Zorganizowanie i finansowanie dożywiania dzieci uczestniczących w zajęciach w świetlicy socjoterapeutycznej w Zespole Szkół w Bystrzycy oraz w pozalekcyjnych zajęciach sportowych.

Koszt realizacji – 10.000 zł.

11. Prowadzenie edukacji publicznej na tematy problemów związanych z używaniem i nadużywaniem alkoholu (zebrania wiejskie, media, zakup materiałów).

Koszt realizacji – 1.000 zł.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

- **Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:**

1. Dofinansowanie realizacji zadań profilaktycznych przez Centrum Usług Szkoleniowo – Wypoczynkowych „Skrzat”, w którym uczestniczyć będzie również młodzież z Gminy Oława.

Koszt realizacji – 400 zł.

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 (dot. reklamy, promocji i sprzedaży napojów alkoholowych) Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

1. Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

2. Prowadzenie szkoleń dla sprzedawców i właścicieli sklepów handlujących napojami alkoholowymi dotyczących uregulowań prawnych z zakresu obrotu napojami alkoholowymi oraz podstawowych wiadomości oddziaływania alkoholu na organizm człowieka.

Koszt realizacji- 1.000 zł.

VI. Bieżąca obsługa realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2004 roku

1. Zasady wynagrodzenia Członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
 - Członkowie Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Oława za pracę w Gminnej Komisji i wykonywanie jej zadań pobierać będą miesięczny ryczałt w wysokości 25 % najniższego wynagrodzenia ustalonego przez Ministra Pracy, Płacy i Polityki Socjalnej.

Potwierdzeniem wykonywanych prac i uczestnictwa w posiedzeniach Komisji będzie protokół i lista obecności.
2. Prowadzenie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu.
3. Zlecenie badań orzekających o stopniu uzależnienia od alkoholu.
4. Finansowanie bieżącej działalności Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Pełnomocnika Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych np. podróże służbowe, materiały biurowe.

Koszt realizacji – 18.440 zł.

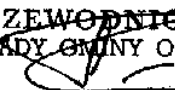
5. Opracowanie szczegółowego harmonogramu zadań i preliminarza wydatków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2004 rok.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY OŁAWA

Ryszard Wojciechowski

 WÓJTA